

2. Logachev, S.I. and Chugunov, V.V. (2009), *Mirovye sudostroenie: sovremennoe sostoyaniye i perspektivy razvitiya* [Global shipbuilding: current state and prospects of development], Sudostroenie, St. Petersburg, Russia.
3. Azizov A. Russian Shipbuilding, available at: <http://www.refu.ru/refs/81/28046/1.html> (access February 14, 2014).
4. Shlichter, S.B. (1995), *Geografia mirovoy transportnoy sistemy. Vzaimodeystvie transporta i territorialnykh sistem chozaistva* [Geography global transport system. Interaction of transport and territorial systems management], izdat-vo Moskov university, Moskow, Russia.
5. Zybov, B.N. (1990), *Razvitiye korablestroenia na uge Ukraine* [Development shipbuilding in southern Ukraine], Kaliningradskoe kniznoe izdat-vo, Kaliningrad, Russia.
6. Vasilev, A.M. (1994), *Istoria Otechestvenogo sudostroenia* [History of domestic shipbuilding], Sudostroenie, St. Petersburg, Russia.
7. Melnik, L.G. (1974), *Tekhnichnyy perevorot na Ukraine u XIX st.* [The technical revolution in Ukraine in the XIX century], vidavnitvo Kievskogo university, Kiev, Ukraine.
8. Nesterenko, O.O. (1962) *Rozvitok promyslovosti na Ukraine* [Development of industry in Ukraine], Vidavnitvo AN URSS, Kiev, Ukraine.
9. Shipbuilding: Wikipedia, available at: [http://uk.wikipedia.org/wiki. суднобуд](http://uk.wikipedia.org/wiki/суднобуд). (access March 5, 2014).
10. Maritime transport of the world, available at: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/bse/110815/> (access February 19, 2014).
11. Shipbuilding Ukraine, available at: http://ankor-odessa.com.ua/articles/shipbuilding_ua/ (access February 20, 2014).
12. Vorobyova, I.A. and Efimova, G.V. and Karasy, P.M. and redactor Parsyak V.N. (2012) *Finansy sudnobudivnyh pidpriemstv : monografiya* [Finances of shipbuilding enterprises: monograph], NUK, Nikolaev, Ukraine.
13. Kamenezkiy, U.T. Modern shipbuilding and prospects of ego development, available at: <http://ship.internord.ua/inform/1115-29/htm> (access March 6, 2014).
14. Pachko, D.V. (2011) "Current state and prospects of development of shipbuilding in Ukraine", *Jurnal "Ekonomichni nauki"*, vol.1, pp. 137-139.

УДК 342.5: 342.52: 340.131

ОСНОВНИ НАПРЯМИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Курусъ Т.В., аспірант

Запорізький національний університет (t-kurus@mail.ru)

Стаття присвячена систематизації результатів нормотворчої діяльності органів державної влади. Пріоритетними напрямками систематизації результатів нормотворчої діяльності є

консолідація та кодифікація. Розкрита роль інкорпорації. Проаналізовані підходи різних вчених щодо проблемних аспектів систематизації нормативно-правових актів. Автор акцентує увагу на розкритті питання систематизації результатів нормотворчої діяльності органів державної влади. Розкрито внесок у прогресивний розвиток права ООН, її головних, допоміжних органів і спеціалізованих установ. Серед наукових праць з проблем систематизації нормативно-правових актів недостатня увага приділена юридичній природі консолідації як виду систематизації нормативно-правових актів. А кодифікація, як пріоритетний напрям систематизації результатів нормотворчої діяльності, недостатньо досліджена в юридичній літературі.

Ключові слова: нормотворча діяльність, право, людина, періодизація, закони, консолідація, інкорпорація, кодифікація.

Курусь Т.В. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМАТИЗАЦИИ РЕЗУЛЬТАТОВ НОРМОТВОРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ / Запорожский национальный университет, Украина

Статья посвящена систематизации результатов нормотворческой деятельности органов государственной власти. Приоритетными направлениями систематизации результатов нормотворческой деятельности являются консолидация и кодификация. Раскрыта роль инкорпорации. Проанализированы подходы разных учёных относительно проблемных аспектов систематизации нормативно-правовых актов. Автор акцентирует внимание на раскрытии вопроса систематизации результатов нормотворческой деятельности органов государственной власти. Раскрыт вклад в прогрессивное развитие права ООН, её главных, вспомогательных органов и специализированных учреждений. Среди научных трудов по проблемам систематизации нормативно-правовых актов недостаточное внимание уделено юридической природе консолидации, как вида систематизации нормативно-правовых актов. А кодификация, как приоритетное направление систематизации результатов нормотворческой деятельности, недостаточно исследована в юридической литературе.

Ключевые слова: нормотворческая деятельность, право, человек, периодизация, законы, консолидация, инкорпорация, кодификация.

Kurus' T.V. BASIC DIRECTIONS SYSTEMATIZATION OF RESULTS OF NORMY OF CREATIVE ACTIVITY OF PUBLIC AUTHORITIES / Zaporizhzhya national university, Ukraine

The article is devoted to systematization of the results of normative work of the state authorities. Priority directions of systematization of the results of normative work is a consolidation and codification. The role of incorporation. Analyzed different approaches of the scientists on the problematic aspects of systematization of normative-legal acts. The author focuses on the disclosure of questions of systematization of the results of normative work of the state authorities. Disclosed contribution to the progressive development of law the United Nations and its main subsidiary bodies and specialized agencies. Among scientific works on problems of systematization of normative-legal acts insufficient attention is paid to the legal nature of consolidation as a form of systematization of normative-legal acts. Codification, as a priority sistematizaciyn results of normative work, not well researched in the legal literature.

The state has the right to create for the good of man. The state exists for man, to protect her rights and freedoms. Normative action is a form of activity of competent subjects of the norm-setting with the preparation, development, adoption and official publication of the law.

According to the draft law "On normative legal acts" the system of normative legal acts is an interconnected set of legal acts, hierarchically structured against acts of higher legal force in the acts of lower legal force and interconnected between acts of equal legal force. And systematization of normative legal acts is the streamlining of normative legal acts by their construction into certain internal system entitled subjects of the norm-setting, carried out in the form of incorporation, consolidation and codification. Normative legal acts are classified in accordance with the Classifier of legal acts of Ukraine, which is maintained by the Ministry of justice of Ukraine. The research process of formation and development of normative activities of state authorities and local self-government actualizes a wide range of historical and methodological problems associated with the knowledge of the General regularities and patterns of development of scientific knowledge, among which the problem of systematization of the results of normative work. Ukrainian legislation is formed in a complex transformation of the economic, social and political spheres of life of the country.

The intensity of development of the legislative process driven by the needs of reforming our society, its transition to a market economy and the development of the legal state. To ensure this process in Ukraine has accumulated a huge variety of legal normative acts. Since independence,

there has been a steady trend to accelerate the increase in the number of legal acts adopted within the legislative and Executive power. Thus, Ukrainian legislation at this stage is a complex diversified education, in which are intertwined vertical and horizontal links, there are legislative bodies of different levels, including regulatory legacy of the Soviet period, and there has been a steady trend towards unification. For simplicity and efficiency of the normative orientation in the material it should always lead to a particular system, since Ukraine new regulations were adopted, change existing ones, are obsolete, there is an intensive law-making process. According to the survey results, we can conclude that the priorities of the results of normative work is a consolidation and codification, because in particular, incorporation is carried out quite effectively. Given the above, the theoretical and practical significance of the study is that of developed proposals can be used to enhance the effectiveness of law-making activities of the state authorities. This direction of research is promising, given a sufficiently large number of problems and gaps in the area of systematization of the results of normative work of the state authorities in Ukraine.

Key words: norm-setting, right, man, periodization, laws, consolidation, incorporation, codification.

Процес дослідження становлення та розвитку нормотворчої діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування актуалізує широке коло історичних і методологічних проблем, пов'язаних із пізнанням загальних закономірностей та структури розвитку наукового знання, серед яких і проблеми систематизації результатів нормотворчої діяльності.

Питання, пов'язані із нормотворчою діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування, розробили у своїх працях відомі вітчизняні науковці. Проблеми правотворчості були об'єктом дослідження та висвітлювалися у працях П.О. Гука, М.М. Марченка, О.В. Попова, Є.В. Сем'янова, С.П. Чередніченка, С.В. Шевчука та ін.

Надзвичайна теоретична складність юридичної природи систематизації нормативно-правових актів, зокрема її видів, нерозривний зв'язок з фундаментальними засадами теорії права зумовили ту обставину, що вони часто виступали в полі зору вчених-юристів, були спеціальним предметом дослідження в наукових працях. Так, теоретичну базу склали праці з проблем систематизації нормативно-правових актів у дореволюційному російському праві таких вчених, як: М.І. Каринський [3], А.Ф. Кістяківський [4], та деяких ін. У радянський період дослідженню проблем систематизації нормативно-правових актів свої праці присвячували такі вчені: С.С. Алексєєв, І.Ю. Богдановська, С.М. Братусь, А.Н. Іодковський, Д.А. Керімов та ін. Безпосередньо дослідженням консолідації, як виду систематизації нормативно-правових актів, у цей період займалися такі вчені, як І.Ю. Богдановська та І.С. Самощенко. Після здобуття Україною незалежності проблемні аспекти систематизації нормативно-правових актів розглядалися в працях таких вчених, як В.К. Грищук, В.Я. Калакура, А.А. Козловський.

Серед західних учених-юристів проблемні питання систематизації нормативно-правових актів досліджували такі вчені, як Ф. Бенніон, К. Бергбом, І. Кренц, Р. Кросс, Т. Фляйнер. Проте серед наукових праць з проблем систематизації нормативно-правових актів не виявлено певної тенденції дослідження юридичної природи консолідації як виду систематизації нормативно-правових актів [5, с. 5].

Саме тому, метою статті є дослідити систематизацію результатів нормотворчої діяльності органів державної влади та її значення для удосконалення правотворчості взагалі.

Держава має творити право для блага людини. Держава існує саме для людини, для захисту її прав та свобод. Нормотворча діяльність – це форма діяльності компетентних суб'єктів нормотворчості з підготовки, розробки, прийняття та офіційного оприлюднення норм права [1, с. 48].

Відповідно до проекту закону «Про нормативно-правові акти», система нормативно-правових актів – це взаємопов'язана сукупність нормативно-правових актів, яка ієрархічно структурована від актів вищої юридичної сили до актів нижчої юридичної

сили та взаємозалежна між актами однакової юридичної сили. А систематизація нормативно-правових актів - це упорядкування нормативно-правових актів шляхом їх зведення в певну внутрішню систему уповноваженими на це суб'єктами нормотворення, що здійснюється у формі інкорпорації, консолідації та кодифікації. Нормативно-правові акти класифікуються згідно з Класифікатором правових актів України, який ведеться Міністерством юстиції України [7, с. 3].

Погоджуючись з думкою Н.Ф. Лати, вважаємо, що в Україні дослідженню підзаконного нормотворення до останнього часу не приділялося належної уваги. Практика здійснення нормотворчої діяльності залишається неефективною, оскільки діяльність органів виконавчої влади майже неупорядкована, а створення нової системи нормотворчих відносин проходить вкрай повільно і суперечливо, не ґрунтуючись на достатніх наукових розробках. Отже, з огляду на необхідність зміни самого характеру і спрямування адміністративно-правового регулювання інституту нормотворення органів виконавчої влади, радикального оновлення усіх основних елементів правотворчої діяльності, а також у зв'язку з відсутністю належного наукового забезпечення цих питань, слід визнати значну актуальність теми, теоретичну і практичну значимість. Право органів виконавчої влади приймати нормативно-правові акти передбачено Конституцією України і невеликою кількістю законодавчих актів [8, с. 3].

Українське законодавство формується в умовах складної трансформації економічної, соціальної та політичної сфер життя країни. Інтенсивність розвитку законотворчого процесу викликана потребами реформування нашого суспільства, переходом його до ринкової економіки та розбудовою правової держави. З метою забезпечення цього процесу в Україні накопичена величезна кількість різноманітних правових нормативних актів. З часу набуття незалежності спостерігається стійка тенденція до прискореного збільшення загальної кількості нормативно-правових актів, що приймаються в системі законодавчої та виконавчої влади. Отже, українське законодавство на цьому етапі є складним, багатогалузевим утворенням, у якому переплетені вертикальні та горизонтальні зв'язки, діють законодавчі масиви різних рівнів, включно із нормативним спадком радянського періоду, та намітилися стійкі тенденції до його уніфікації. Для спрощення і ефективності орієнтування в нормативному матеріалі його слід постійно приводити до певної системи, адже в Україні приймаються нові нормативні акти, змінюються існуючі, відміняються застарілі, тобто відбувається інтенсивний законотворчий процес. Отже, нагальною є проблема впорядкування й систематизації прийнятих правових актів з метою ефективного їх використання. Вона, зокрема, відображається, наприклад, у таких нормативних актах, як Закони України, "Про обов'язковий примірник документів" (ст.10), "Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України" (п.100), "Про державну таємницю" (ст.10), та інших нормативних актах законодавчої та виконавчої гілок влади. Також досить важливою обставиною, яку слід враховувати при систематизації українського законодавства, є перманентне внесення до нього значної кількості змін [8, с. 4].

Отже, необхідне впорядкування нормативно-правових актів, які врегульовуватимуть нові відносини. Дійсно, проблема систематизації нормативно-правових актів була і залишається актуальною.

З розвитком системи законодавства, консолідація як вид систематизації починає відігравати в процесі упорядкування нормативно-правових актів важливу роль, яка полягає в проведенні цілої низки класифікаційних дій, що безпосередньо є складовими частинами інших видів упорядкування нормативно-правових актів, зокрема кодифікації та інкорпорації [5, с. 4].

Консолідація є перехідною ланкою, єднальним сегментом між інкорпораційною та кодифікаційною діяльністю. Водночас вона виконує функцію первинного етапу такого

виду систематизації, як кодифікація. Тому актуальність теоретичного осмислення гносеологічної сутності та техніко-юридичного механізму процесу консолідації базується також на об'єктивній необхідності постійного упорядкування та уніфікації нормативно-правових актів [5, с. 4].

Серед видів систематизації нормативно-правових актів консолідація поряд з інкорпорацією та кодифікацією має самостійне значення. Вона є специфічним видом впорядкування нормативно-правових актів, є проміжним етапом проведення різного роду кодифікаційних робіт, за її допомогою можливою стає сама процедура систематизації і динамічного впорядкування законодавства загалом, без якого воно не піддається або погано піддається кодифікації. Проведення ж консолідаційних дій покладається на компетентні державні органи, що свідчить про офіційний характер консолідації як виду систематизації нормативно-правових актів. У своїй діяльності законодавчий орган нашої держави використовує консолідаційні прийоми, зокрема у Верховній Раді має місце прийняття законодавчих актів у “пакетах”, що є нічим іншим як способом групування, систематизації нормативно-правових актів із застосуванням консолідаційних прийомів. Консолідація є основним видом проведення систематизаційних робіт у країнах англосаксонської системи права, слугує, до певної міри, з'єднувальною ланкою в процесі інтеграції України до Європейських та світових міждержавних і міжнародних структур, уніфікації та приведення у відповідність до європейського українського законодавства. Вона є первинним етапом кодифікації, її необхідною умовою і одним з найважливіших способів уніфікації та удосконалення законодавства [5, с. 13].

Отже, консолідація – це об'єднання в єдиний нормативно-правовий акт декількох актів або їхніх складових частин.

Вважаємо, що види систематизації законодавства дуже тісно пов'язані між собою, вони неіснують в “чистому”, ізольованому вигляді. М.С. Гаврилович наголошує, що всі вони інкорпорація, консолідація і кодифікація – тісно пов'язані між собою і є “взаємно проникаючими”, взаємодоповнюють один одного, а консолідація є з'єднувальною, перехідною ланкою між інкорпорацією та кодифікацією, вміщуючи у собі ознаки як одного, так й іншого виду систематизації, однак суттєво відрізняються одна від одної [5, с. 13].

Погоджуємося з думкою С.Г.Меленка, що саме поняття видів систематизації законодавства – інкорпорації, консолідації та кодифікації – носить умовний характер. Вони є взаємопов'язаними, бо при проведенні тих чи інших систематизаційних робіт комплексно використовуються прийоми та правила всіх трьох видів і сутність цих процедур проявляється в домінуванні тих чи інших систематизаційних прийомів, відповідно до чого ці процедури носять назву інкорпораційних, консолідаційних або ж кодифікаційних. Консолідація тісно пов'язана з інкорпорацією; вони є взаємодоповнюючими категоріями, у процесі проведення яких використовуються одні й ті ж або подібні методи та способи впорядкування законодавчого масиву. Під час проведення інкорпорації широко використовуються консолідаційні прийоми, що вказує на взаємозалежність цих двох видів систематизації, і, навпаки, під час проведення консолідаційних робіт широко використовуються інкорпораційні методи систематизації нормативно-правового матеріалу [5, с. 14].

Щодо подальшого розвитку системи законодавства, то, на наш погляд, консолідація – об'єднання в єдиний нормативно-правовий акт декількох актів або їхніх складових частин, виступає основним напрямом систематизації результатів нормотворчої діяльності.

Л.Д. Тимченко наголошує, що одним із напрямів систематизації правового матеріалу є кодифікація. Це вид нормотворчої діяльності суб'єктів міжнародного права,

направлений на переробку чинних міжнародно-правових норм, усунення прогалин і суперечностей у міжнародному праві та створення на цій основі нових кодифікуючих актів, що замінюють усі колишні акти, які діяли в певній сфері міжнародних відносин. За допомогою кодифікації відбувається і формальне закріплення міжнародних звичаїв. Юридичною формою кодифікуючих актів є міжнародний договір. У процесі цієї діяльності відбувається і прогресивний розвиток міжнародного права [2, с. 23].

Великий внесок у прогресивний розвиток права роблять ООН, її головні, допоміжні органи і спеціалізовані установи. На другій сесії Генеральної Асамблеї ООН переважна більшість членів Шостого комітету (Комітету із правових питань) підтримала пропозицію про створення Комісії міжнародного права. 21 листопада 1947 р. Генеральна Асамблея прийняла резолюцію 174 (II), якою заснувала Комісію міжнародного права та схвалила Положення про Комісію, в п.1 ст.1 якого йдеться: “Комісія міжнародного права має своєю метою сприяння прогресивному розвитку міжнародного права і його кодифікації”. У ст.15 Положення з’ясовується відмінність між поняттям “прогресивний розвиток”, що вживається у значенні “підготовки проекту конвенції з тих питань, які ще не регулюються міжнародним правом або з яких право ще недостатньо розвинуто у практиці держав”, і поняттям “кодифікація”, що вживається у значенні “більш точного формулювання і систематизації норм міжнародного права в тих сферах, у яких є певні положення, встановлені широкою державною практикою, прецедентами і доктриною”. Членський склад Комісії повинен відображати основні форми цивілізації й основні правові системи світу. Комісія готує проекти з питань міжнародного права, які потім розглядаються на представницьких міжнародних конференціях з метою ухвалення конвенцій з питань, що становлять інтерес для міжнародного співтовариства. На основі проектів Комісії за певний час були прийняті такі важливі міжнародно-правові акти: Віденська конвенція про дипломатичні зносини (1961 р.), Віденська конвенція про консульські зносини (1963 р.), Конвенція про право міжнародних договорів (1969 р.), Конвенція про спеціальні місії (1969 р.), Конвенція про запобігання і покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів (1973 р.), Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів (1978 р.) та ін. Функції з кодифікації і прогресивного розвитку міжнародного права виконують й інші допоміжні органи ООН: Рада з прав людини (правозахисна установа в системі ООН, яка у 2006 р. замінила Комісію з прав людини), Комітет з використання космічного простору в мирних цілях, Комісія з наркотичних засобів та ін. Беруть участь у цій діяльності також спеціалізовані установи ООН, наприклад, ІМО, МОП, ЮНЕСКО [2, с. 23]. Отже, процес кодифікації в нашій державі потребує удосконалення з урахуванням норм міжнародного права.

Погоджуємося з думкою С.Г. Меленка, що консолідація як вид систематизації законодавства не властива для традиційних систем права. Це, насамперед, слід пов’язувати зі специфічністю цих систем. Адже навіть незначна перестановка сур у Корані викличе неадекватну реакцію населення, яке сповідує іслам, вже не говорячи про факт зміни чи доповнення Корану новими положеннями. Система традиційного права, зокрема мусульманського, є особливою, відокремленою системою поряд з англосаксонською та романо-германською. Їй не характерні ознаки системності та систематизації. Певні галузі права дослідники цих систем усе ж таки виділяють, але їх праця не знаходить відповідного відображення в законодавстві країн традиційної системи права [5, с. 14].

На сучасному етапі розвитку Української держави гостро постає проблема якості законодавства. Це зумовлено необхідністю удосконалення різних сфер державної діяльності, а отже і потребою упорядкування правового регулювання нових видів суспільних відносин. О.Л. Дзюбенко наголошує, що жодна держава не може існувати

без налагодженого управлінського механізму, який би забезпечував гармонійний розвиток та функціонування правової системи суспільства. Основу цього механізму складають правові акти, «робота» над якими передбачає врахування ряду обставин, що стали предметом вивчення різних галузей сучасної правової науки, зокрема теоретичного правознавства [6, с. 10].

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що пріоритетними напрямками діяльності результатів нормотворчої діяльності є консолідація та кодифікація, тому що зокрема, інкорпорація здійснюється достатньо ефективно. Враховуючи вищесказане, теоретична та практична значимість проведеного дослідження полягає в тому, що розроблені пропозиції можуть бути використані для підвищення ефективності нормотворчої діяльності органів державної влади. Цей напрямок наукового дослідження є перспективним, враховуючи достатньо велику кількість проблем та прогалин у сфері систематизації результатів нормотворчої діяльності органів державної влади в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Нерсисянц М.В. Суд и правотворчество / М.В. Нерсисянц // Судебная практика как источник права / отв. ред. : Топорнин Б.Н. – М. : ИГиП РАН, 2011. – 48 с.
2. Тимченко Л.Д. Міжнародне право : підручник [Електронний ресурс] / Л.Д. Тимченко, В.П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/1088112749451/pravo/normi_mizhnarodnogo_prava_klasifikatsiya#7009
3. Каринский М.И. Классификация выводов / М.И. Каринский. – С.-Пб., 1880. – 180 с.
4. Кистяковский А.Ф. Права, по которым судится малороссийский народ / А.Ф. Кистяковский – К., 1879. – 114 с.
5. Меленко С.Г. Консолідація як вид систематизації нормативно-правових актів : дис... канд. юрид. наук : 12.00.01 / С.Г. Меленко ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2002. – 201 с.
6. Дзюбенко О.Л. Юридична техніка відомчої нормотворчості в Україні / О.Л. Дзюбенко. – Х., 2012. – 239 с.
7. Про Нормативно-правові акти : Проект закону [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=39123.
8. Лата Н.Ф. Адміністративно-правове регулювання нормотворчої діяльності органів виконавчої влади : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Н.Ф. Лата. – Ірпінь, 2004. – 16 с.

REFERENCE

1. Nersesyants M.V. Court and legislating / MV Nersesyants // Judicial practice as a source of law / Resp. edit : Topornin B.N. – M. : IGIP RAS, 2011. – 48 C.
2. Timchenko L.D. International law : textbook [Electronic resource] / LD Timchenko, V.P. Kononenko. – K. : Knowledge, 2012. – 631 s. – Mode of access : http://pidruchniki.ws/1088112749451/pravo/normi_mizhnarodnogo_prava_klasifikatsiya#7009
3. Carinski M.I. Classification of findings / M.I. Carinski. – S.-Petersburg, 1880. – 180 p.
4. Kistyakivskyu A.F. Rights, which sues Ruthenia people / A.F. Kistyakivskyu. – K., 1879. – 114 p.

5. The Melenki, S. Consolidation as a view of systematization of normative-legal acts : dis... Cand. a throne. Sciences : 12.00.01 / S, Melenki; Chernivtsi national University named. Yuri Fedkovych. – Chernovtsy, 2002. – 201 С.
6. Dzyubenko O.L. Kryzhanovsky Legal technique of regional law-making in Ukraine / O.L. Kryzhanovsky Dzyubenko. – Н., 2012. – 239 p.
7. On Normative legal acts : the draft law [Electronic resource]. – Mode of access : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=39123.
8. Lat N.F. Administrative and legal regulation of rule-making activity of Executive bodies : abstract of thesis... Cand. a throne. Sciences : 12.00.07 / Н.Ф. Лата. – Irpin, 2004. – 16 p.

УДК 343.131: 342.41 (477)

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Чернооченко Д.І., аспірант

Запорізький національний університет

У статті розглядається конституційний процес формування та закріплення в Конституції України основних принципів кримінального судочинства. Під час підготовки проекту Конституції, конституційною комісією були напрацьовані положення, які стали теоретичною основою для закріплення широкої і демократичної палітри принципів кримінального правосуддя, які стали надбанням вітчизняної правової системи.

Ключові слова: конституційний процес, кримінальне судочинство, конституційні принципи.

Чернооченко Д.И. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРИНЦИПОВ УГОЛОВНОГО СУДОПРОИЗВОДСТВА В КОНСТИТУЦИОННОМ ПРОЦЕССЕ УКРАИНЫ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье рассматривается конституционный процесс формирования и закрепления в Конституции Украины основных принципов уголовного судопроизводства. В ходе подготовки проекта Конституции, конституционной комиссией были наработаны положения, которые стали теоретической основой для закрепления широкой и демократической палитры принципов уголовного правосудия, которые стали достижением отечественной правовой системы.

Ключевые слова: конституционный процесс, уголовное судопроизводство, конституционные принципы.

Chernoochenko D.I. THEORETICAL AND LEGAL BASIS FOR THE FORMATION OF THE PRINCIPLES OF CRIMINAL JUSTICE IN THE CONSTITUTIONAL PROCESS OF UKRAINE / Zaporizhzhya national university, Ukraine

The article considers the constitutional process of formation and consolidation of the basic principles of criminal justice in the Constitution of Ukraine.

During the implementation of judicial and legal reform process the state government got to close quarters with a number of issues related to careful analysis of the historical aspects of the constitutional and legal principles of organization and functioning of the judiciary in Ukraine, definition of justice basic principles. With the modernization of the criminal procedural law there is a need to analyze the process of formation and consolidation of the basic principles of criminal justice, as it currently defines the objectives, principles and procedure for its implementation.

The Constitutional Commission, having defined the list of justice principles, predicted that each branch of procedural law would use the appropriate set of general legal, inter-sectoral and sectoral